

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA
Z JĘZYKA POLSKIEGO
DLA SKOŁY PODSTAWOWEJ
OBOWIĄZUJĄCY
W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 2
IM. JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO
W SIERAKOWICACH**

Opracował zespół nauczycieli języka polskiego:
Grabowska Jadwiga
Jaroszevska Karina
Kuchta Wiesława
Piotrowska Eliza
Płotka Małgorzata

Sierakowice 2020 r.

Wymagania edukacyjne formułowane są zgodnie z:

- nową podstawą programową nauczania j. polskiego w szkole podstawowej z 14 lutego 2017 r.
- programem nauczania „Nowe słowa na start! Program nauczania ogólnego języka polskiego w klasach IV-VIII szkoły podstawowej” zgodnym z założeniami podstawy programowej opracowanej przez Ministerstwo Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r.
- programem nauczania „Jutro pójdę w świat” języka polskiego w klasach szkoły podstawowej (przeznaczony dla drugiego etapu edukacyjnego) opiera się na założeniach nowej Podstawy programowej (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej, Dziennik Ustaw, 24.02.2017, poz. 356) i jest z nią w pełni zgodny.
- Statutem Szkoły Podstawowej nr 2 im. Józefa Piłsudskiego w Sierakowicach.

Ocenianie przedmiotowe uwzględnia:

- I. Zasady oceniania.
- II. Kompetencje polonistyczne.
- III. Kryteria wymagań na poszczególne oceny.
- IV. Sposoby sprawdzania osiągnięć.
- V. Kryteria oceny wypowiedzi ustnych i pisemnych.

I. Zasady przedmiotowego systemu oceniania

1. Oceny są wpisywane do dziennika elektronicznego Vulcan.
2. Prace klasowe, sprawdziany, testy są obowiązkowe. W razie absencji uczeń musi napisać je w ciągu dwóch tygodni od powrotu do szkoły. Konkretny termin i miejsce ustala nauczyciel (dla wszystkich chętnych ustala się jeden termin poprawy).
3. Wypowiedzi pisemne są zapowiadane co najmniej tydzień przed ich terminem (nie dotyczy to dyktand). Prace klasowe uczniowie piszą na papierze kancelaryjnym.
4. Każdą ocenę opatrujemy komentarzem ustnym lub pisemnym. Komentarz zawiera informacje dotyczące tego, czego się uczeń nauczył i wskazówki, jak podnieść, i doskonalić swoje umiejętności polonistyczne.
5. Prace pisemne (prace klasowe z literatury) są sprawdzane i oddawane w ciągu trzech tygodni, natomiast ze sprawdzianów i testów w ciągu dwóch tygodni, a ocena z kartkówki powinna być przekazana na najbliższych lekcjach.
6. Uczeń może poprawić ocenę niedostateczną z wypowiedzi pisemnej. Poprawa jest jednorazowa, odbywa się w terminie i miejscu ustalonym przez nauczyciela (nieprzekraczającym jednak dwóch tygodni). Jeśli uczeń nie uzyska wyższej oceny, traci możliwość poprawy następnych prac w danym semestrze.
7. Z poprawy pracy pisemnej uczeń nie może otrzymać oceny celującej.

8. Kartkówki traktuje się jako odpowiedź ustną, organizowane są one bez zapowiedzi i nie podlegają poprawie.
9. Nie ocenia się ucznia po dłuższej (więcej niż tydzień) usprawiedliwionej nieobecności w szkole (sam uczeń zgłasza taką sytuację). Dostaje określony czas na nadrobienie zaległego materiału.
10. Uczeń ma obowiązek uzupełnienia notatek (także zadań domowych) za czas swojej nieobecności jak najszybciej po powrocie do szkoły (w uzasadnionych przypadkach nauczyciel ma prawo zwolnić go z tego obowiązku lub określić, które partie notatek mogą być pominięte).
11. Uczeń (tylko na początku lekcji) może zgłosić bez żadnych konsekwencji: nieprzygotowanie do zajęć –pięć razy w semestrze (brak zadania). Nieprzygotowanie zostaje zaznaczone przez nauczyciela w dzienniku jako minus. Po wykorzystaniu limitu określonego powyżej uczeń otrzymuje za każde nieprzygotowanie i brak zadania - ocenę niedostateczną.
12. Za aktywność oraz pracę podczas lekcji (w zależności od zaangażowania i trudności zadań) uczeń otrzymuje oceny, na które składają się zdobywane systematycznie plusy i minusy.
13. Zeszyt przedmiotowy jest obowiązkowy; może podlegać ocenie, na którą wpływają: kompletność notatek, zadań, estetyka prowadzenia.
14. Czynnikiem wpływającym na podniesienie oceny śródrocznej i rocznej jest wykonywanie dodatkowych zadań, szczególna aktywność na lekcji, osiągnięcia w konkursach szkolnych i pozaszkolnych, starannie prowadzony zeszyt przedmiotowy.
15. Ocena ważona śródroczna oraz roczna wystawiana jest po przeprowadzeniu analizy indywidualnych osiągnięć i postaw ucznia z uwzględnieniem roli obliczonych średnich i ocen cząstkowych z prac klasowych (wypracowania) stanowiących punkt wyjścia dla tej analizy.
16. Ocena śródroczna i końcowa będzie stanowić wypadkową wszystkich średnich ocen, jednakże zadecydują o niej przede wszystkim stopnie zaznaczone kolorem czerwonym, obrazujące poziom językowych, literackich i kulturalnych sprawności ucznia.
17. Wszystkie prace klasowe, sprawdziany, kartkówki, testy znajdują się w teczce przedmiotowej klasy.

Dostosowanie wymagań edukacyjnych ze względu na opinie i orzeczenia PPP o specyficznych trudnościach w uczeniu się.

W pracy z uczniem dyslektycznym:

1. Nie wymaga się czytania głośnego, indywidualnego w obecności całej klasy - uczeń dyslektyczny czyta głośno wobec innych uczniów tylko taki tekst, który uprzednio nauczyciel polecił mu do opracowania w domu.
2. Nie omawia się błędów ucznia przy całej klasie, a przy omówieniu indywidualnym nie przedstawia się wszystkich błędów, jakie popełnił, a jedynie te ich rodzaje, które aktualnie są zaplanowane do korekty.
3. Nie przyspiesza się tempa czytania i pisania, nie wymaga się czytania na czas – dziecko z fragmentarycznymi zaburzeniami rozwojowymi potrzebuje więcej czasu na analizę i syntezę czytanego i pisanego tekstu, powinno więc tę czynność wykonywać powoli.
4. Nie przeciąża się dziecka większą ilością czytania i pisania. W przypadku czytania należy wyznaczyć fragment tekstu do czytania głośnego, natomiast z treścią uczeń może się zaznajomić przy pomocy czytania cichego.

5. Nie zwiększa się napięcie emocjonalnych ucznia surowo stawianymi pytaniami, wywoływaniem do tablicy - uczeń raczej odpowiada w ławce (mobilizując do wysiłku nie trzeba posługiwać się elementami konkurencji, wzorami innych, lepszych uczniów, którym dziecko dyslektyczne nie jest w stanie dorównać).

6. Ocena z języka polskiego jest oceną ogólną, na którą składają się wszystkie przejawy sprawności i umiejętności, możliwe do zaobserwowania w ramach tego przedmiotu (np. rozwój poziomu logicznego myślenia, wnioskowania, abstrahowania, uogólniania, co może być przedstawione w postaci 13 różnorodnych wypowiedzi, relacji słownych) z wykluczeniem jednak oceny z czytania na czas i dyktanda sprawdzającego, bardzo ostrożnie ocenia się wszelkie klasówki.

7. Stosuje się zachętę, pochwałę oraz organizowanie sytuacji zapewniających uczniowi choćby niewielkie sukcesy, np. umożliwienie wykazania się co jakiś czas dobrym przygotowaniem. Warunkiem możliwości stosowania odrębnych kryteriów w zakresie poprawności ortograficznej i interpunkcyjnej jest udokumentowanie dysfunkcji opinią z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

Waga poszczególnych ocen cząstkowych i ich wpływ na ocenę klasyfikacyjną

Prace klasowe, sprawdziany i kartkówki punktowane są według skali przyjętej dla poszczególnych prac, a liczba uzyskanych przez ucznia punktów jest przeliczana na % w stosunku do maksymalnej ilości punktów, które uczeń może zdobyć w następujących przedziałach:

- od 0 % do 39 % ocena niedostateczna (wyrażona cyfrą „ 1”)
- od 40 % do 50 % ocena dopuszczająca (wyrażona cyfrą „ 2”)
- od 51 % do 55 % ocena dostateczna minus (wyrażona cyfrą „ 3-”)
- od 56 % do 70 % ocena dostateczna (wyrażona cyfrą „ 3 ”)
- od 71 % do 75 % ocena dostateczna plus (wyrażona cyfrą „ 3+ ”)
- od 76 % do 80 % ocena dobra minus (wyrażona cyfrą „ 4-”)
- od 81 % do 85 % ocena dobra (wyrażona cyfrą „ 4 ”)
- od 86 % do 90 % ocena dobra plus (wyrażona cyfrą „ 4+”)
- od 91 % do 95 % ocena bardzo dobra minus (wyrażona cyfrą „ 5-”)
- od 96 % do 99 % ocena bardzo dobra (wyrażona cyfrą „ 5 ”)
- 100 % i zadania ponadprogramowe ocena celująca (wyrażona cyfrą „6”)

Skala ta pochodzi z oceniania wewnątrzszkolnego.

Ocena śródroczna obliczana jest w oparciu o wyliczoną średnią ważoną wszystkich ocen cząstkowych uzyskanych w pierwszym, a potem w drugim semestrze.

Ocena ważona śródroczna oraz roczna wystawiana jest po przeprowadzeniu analizy indywidualnych osiągnięć i postaw ucznia z uwzględnieniem roli obliczonych średnich i ocen cząstkowych z prac klasowych (wypracowania) stanowiących punkt wyjścia dla tej analizy.

Oceny wystawiane na koniec semestru lub roku szkolnego nie mogą być niższe od ocen wynikających bezpośrednio z obliczonych średnich O podwyższeniu oceny decyduje nauczyciel po dokonanej analizie.

Do obliczenia średniej ważonej oceny cząstkowe reprezentowane są w postaci następujących liczb:

6 – 6,00;	5 – 5,00;	-5 – 4,67
+4 – 4,33	4 – 4,00	-4 – 3,67
+3 – 3,33	3 – 3,00	-3 – 2,67
2 – 2,00	1 – 1,00	

Oceny śródroczne i roczne wystawione są na podstawie poniższej skali:

Średnia ważona	Ocena semestralna lub roczna
1,00 – 1,60	1
1,61 – 2,60	2
2,61 – 3,60	3
3,61 – 4,54	4
4,55 – 5,50	5
5,51 – 6,00	6

Zasady udostępniania do wglądu uczniom i ich rodzicom /opiekunom prawnym/ sprawdzonych i ocenionych pisemnych prac kontrolnych:

W trakcie poprawy każdej pracy klasowej uczeń otrzymuje swój sprawdzian do wglądu. Rodzice mogą przejrzeć prace dziecka podczas spotkania z nauczycielem przedmiotu w trakcie zebrań lub w czasie indywidualnej konsultacji.

II. Kompetencje polonistyczne podlegające ocenie:

1. Słuchanie i mówienie.
2. Czytanie tekstów literackich i innych tekstów kultury.
3. Tworzenie własnego tekstu.
4. Praktyczne posługiwanie się wiedzą z nauki o języku.
5. Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna.

Zasady pracy z uczniem podczas zdalnego nauczania

1. Przedmiotowy System Oceniania w nauczaniu zdalnym ma charakter przejściowy.
2. Przedmiotowy System Oceniania w nauczaniu zdalnym na odległość wprowadza się w celu umożliwienia realizacji podstawy programowej oraz monitorowania postępów edukacyjnych uczniów w okresie, w którym tradycyjna forma realizacji zajęć jest nie- możliwa do kontynuowania.
3. Sposoby sprawdzania wiadomości i umiejętności na czas nauki zdalnej ujęte są w aneksie do kryteriów oceniania z języka polskiego.
4. Jeśli uczeń nie ma dostępu do Internetu, jego rodzic/prawny opiekun informuje o tym wychowawcę, który wraz z dyrektorem ustala sposób przekazania uczniowi potrzebnych materiałów.

5. Klasyfikowanie i promowanie uczniów odbywa się na zasadach opisanych w Statucie Szkoły.

6. O zagrożeniach oceną niedostateczną nauczyciele informują rodziców/prawnych opiekunów w terminie wynikającym z harmonogramu pracy szkoły poprzez dziennik elektroniczny. Oceny proponowane podawane są w dzienniku elektronicznym.

7. Zmiany w wagach ocen: waga za pracę pisemną z literatury – 3; waga testu on-line traktowanego jako sprawdzian - 2, kartkówka on-line w formie testu – 1, odpowiedź ustna przed kamerką – 2, poprawa sprawdzianu, czy kartkówki pisanej on-line – waga 1.

8. Odpowiedź ustna: uczeń umawia się na odpowiedź ustną w czasie konsultacji on-line/telefoniczną z własnej inicjatywy lub z inicjatywy nauczyciela. Nauczyciel powiadamia ucznia o tym na Vulcanie lub w czasie lekcji on-line. Podaje zagadnienia, które uczeń powinien powtórzyć. Jeśli uczeń nie stawia się bez usprawiedliwienia na konsultacjach traktowane jest to, jako nieprzygotowanie i skutkuje oceną niedostateczną. Uczeń może być pytany na lekcji na zwykłych zasadach.

9. Uczeń, który nie zareaguje na polecenie nauczyciela, odpowiadając przez mikrofon lub pisząc na czacie, otrzymuje minus za brak pracy na lekcji. Trzeci minus oznacza ocenę niedostateczną.

Aneks do kryteriów oceniania język polski – ocenianie w trybie zdalnego nauczania

1. Na czas nauczania zdalnego wagi ocen klasyfikacyjnych ulegają zmianie.

Średnia ważona	ocena
1,00 – 1,60	1
1,61 – 2,65	2
2,66 – 3,65	3
3,66 – 4,65	4
4,66 – 5,55	5
5,56 – 6,00	6

2. Podczas zdalnego nauczania uczeń ma obowiązek wykonać w zeszycie wskazane ćwiczenia. Będą one sprawdzone po powrocie do szkoły.

3. Uczeń ma obowiązek przesłać we wskazany sposób oraz w terminie wyznaczonym przez nauczyciela prace pisemne, które zostaną ocenione zgodnie z kryteriami. Niedotrzymanie ustalonego terminu jest równoznaczne z oceną niedostateczną. Prace niesamodzielne będą oceniane na ocenę niedostateczną.

4. Nauczyciel może przygotować test na platformach: Forms, Librus i Teams; będzie on wtedy na ocenę.

5. Nieprzystąpienie do sprawdzianu, kartkówki, testu w wyznaczonym terminie jest jednoznaczne z oceną niedostateczną (wyjątkowe sytuacje będą rozpatrywane indywidualnie po konsultacji z rodzicami/ opiekunami prawnymi)

6. Nauczyciel każdorazowo podaje czas wykonania sprawdzianu lub testu (maksymalnie 90 minut)
7. Poprawa ocen- uczeń ma możliwość poprawienia ocen otrzymanych za zadania wykonywane w czasie e-nauczania w ciągu dwóch tygodni.
8. Uczeń jest zobowiązany przysyłać wszystkie prace w wyznaczonym przez nauczyciela terminie.
9. Za wskazane prace pisemne uczeń otrzymuje od nauczyciela informację zwrotną wraz z oceną.
10. Kontakt ucznia i nauczyciela odbywa się wyłącznie za pomocą maili służbowych (ucznia i nauczyciela) oraz platformy Teams. Wszelkie prace wysyłane z innego adresu mailowego nie będą odbierane.
11. Wszelkie zdjęcia notatek, skany nie będą podlegały ocenie.
12. Nauczyciel jest dostępny dla ucznia od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00 – 16:00.

III KRYTERIA WYMAGAŃ

Kryteria wymagań rozpisane na poziomy podstawowy i ponadpodstawowy zawarte są w przedmiotowych zasadach oceniania dla klasy IV, V , VI , VII i VIII. Uwzględniają one zakres kształcenia literackiego i kulturowego oraz językowego.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował w stopniu minimalnym wymagań określonych dla poziomu podstawowego, jego wiedza i umiejętności nie pozwalają na kontynuowanie nauki na wyższym poziomie, a uczeń nie podejmuje prób sprostania tym wymaganiom, nawet przy pomocy nauczyciela.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który opanował część wymagań określonych dla poziomu podstawowego, jego wiedza i umiejętności pozwalają na samodzielne lub przy pomocy nauczyciela wykonywanie zadań o niewielkim stopniu trudności.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który posiadał kompetencje określone dla poziomu wymagań podstawowych, a ponadto jego wiedza i umiejętności są użyteczne w życiu i niezbędne do kontynuowania nauki na wyższym szczeblu.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który posiadał kompetencje określone dla poziomu wymagań podstawowych, a ponadto opanował część wymagań określonych dla poziomu ponadpodstawowego.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który opanował poziom wymagań podstawowych i ponadpodstawowych.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który w pełni opanował poziom wymagań podstawowych i ponadpodstawowych, a jego wiadomości i umiejętności wykraczają poza treści podstawy programowej.

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCEN

Stopień celujący otrzymuje uczeń, który:

- osiąga sprawności o charakterze polonistycznym,
- samodzielnie rozwiązuje problemy pojawiające się w edukacji polonistycznej,

- czyta biegle, rozumie przeczytany tekst, interpretuje go,
- ma bogaty zasób leksykalny, w swoich wypowiedziach stosuje różnorodne konstrukcje składniowe,
- swobodnie posługuje się wszystkimi przewidzianymi w programie nauczania formami wypowiedzi, tworzy różne teksty zgodnie z kryteriami, ciekawe pod względem treści i stylu, bezbłędne językowo,
- bardzo dobrze zna reguły ortograficzne i interpunkcyjne i biegle je stosuje,
- systematycznie i z dużym zaangażowaniem pracuje podczas zajęć języka polskiego, zawsze starannie przygotowuje się do zajęć,
- wykazuje się aktywnością i pomysłowością twórczą,
- przejawia zainteresowanie przedmiotem; bierze udział w konkursach przedmiotowych, osiągając wysokie wyniki,
- pisze sprawdziany i prace klasowe na ocenę celującą.

Stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

- opanował umiejętności i wiadomości objęte programem nauczania,
- rozwiązuje zadania i problemy o znacznym stopniu trudności,
- czyta bardzo dobrze pod względem technicznym, rozumie przeczytany tekst, wnioskuje na jego podstawie,
- formułuje różne teksty pisane i mówione zgodnie z kryteriami i poprawnie językowo,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych prezentuje bogaty zasób słownictwa, poprawną składnię i styl,
- dobrze zna reguły ortograficzne i interpunkcyjne, nie popełnia błędów ortograficznych i interpunkcyjnych,
- świadomie i prawidłowo stosuje w praktyce wiadomości gramatyczne i terminy teoretycznoliterackie przewidziane w programie nauczania,
- cechuje się aktywnością podczas zajęć,
- jest systematyczny i samodzielny w pracy na lekcjach i w domu,
- biegle posługuje się różnymi źródłami informacji.

Stopień dobry otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełen zakres umiejętności i wiadomości wynikający z programu nauczania,
- zdobyte wiadomości potrafi wykorzystać do samodzielnego wykonywania zadań teoretycznych i praktycznych o stopniu trudności wykraczającym poza podstawę programową,
- czyta płynnie, wyraziście, dobrze rozumie przeczytany tekst, wyjaśnia jego sens,
- formułuje przewidziane programem wypowiedzi pisemne i ustne zgodnie z kryteriami, popełniając sporadycznie błędy językowe,
- na ogół prawidłowo stosuje w praktyce wiadomości gramatyczne i terminy teoretycznoliterackie przewidziane w programie nauczania,
- dobrze zna reguły ortograficzne i interpunkcyjne, na ogół stosuje je w swoich wypowiedziach,
- jest systematyczny w pracy, terminowo i starannie wykonuje zlecone zadania,
- stara się być aktywny podczas lekcji jęz. polskiego.

Stopień dostateczny otrzymuje ją uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności na poziomie podstawowym, określonym przez podstawę programową,
- stosuje wiadomości w typowych zadaniach teoretycznych i praktycznych,
- czyta poprawnie pod względem technicznym, dosłownie rozumie przeczytany tekst,

- ma ubogi zasób słownictwa, ale formułuje wypowiedzi pisemne i ustne zgodnie z podstawowymi kryteriami, popełniając czasem błędy składniowe i stylistyczne,
- zna reguły ortograficzne, jednak nie zawsze stosuje je w swych wypowiedziach; popełnia błędy,
- na ogół poprawnie i terminowo wykonuje zadania,
- stara się być aktywny podczas zajęć.

Stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

- opanował umiejętności i wiadomości bazowe, niezbędne w dalszej edukacji,
- potrafi przy pomocy nauczyciela rozwiązać proste zadania praktyczne i teoretyczne,
- słabo czyta pod względem technicznym, ale rozumie przeczytany tekst,
- ma znaczne trudności z formułowaniem wypowiedzi pisemnych i ustnych; nie różnicuje swych prac zgodnie z ustalonymi kryteriami, ma bardzo ubogi zasób słów, popełnia liczne błędy językowe,
- nie zna reguł ortograficznych, popełnia liczne błędy ortograficzne i interpunkcyjne,
- w miarę systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy, ale nie zawsze wykonuje zadania domowe,
- jest bierny podczas lekcji, niechętnie wykonuje zlecone zadania,
- nie zawsze korzysta z możliwości poprawy słabych ocen.

Stopień niedostateczny otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował umiejętności i wiadomości niezbędnych do dalszego zdobywania wiedzy,
- nie potrafi wykonać zadań o elementarnym stopniu trudności, nawet przy pomocy nauczyciela,
- czyta niepoprawnie, na ogół nie rozumie sensu przeczytanego tekstu,
- nie nabył podstawowych sprawności językowych niezbędnych w dalszej edukacji, nie buduje poprawnie zdań i wymaganych form wypowiedzi zgodnie z kryteriami oraz regułami ortograficznymi i interpunkcyjnymi,
- nie wykazuje żadnej aktywności ani chęci do nauki,
- nie prowadzi systematycznie zeszytu,
- jest bierny, niechętnie i niedbale wykonuje zlecone zadania,
- świadomie opuszcza prace klasowe i sprawdziany, nie korzysta z możliwości ich poprawy.

Stopień wyższy otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane stopniom niższym.

W ciągu semestru uczniowie mogą otrzymywać także „plusy” i „minusy”. Zasady ich otrzymywania ustala nauczyciel uczący.

IV DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ DLA UCZNIÓW O SPECJALNYCH POTRZEBACH EDUKACYJNYCH

1. Uczniowie posiadający orzeczenie Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej dotyczące kształcenia specjalnego realizują program nauczania danej klasy dostosowany do potrzeb i możliwości ucznia, ograniczony do treści zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego.
2. Uczniowie posiadający opinię Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej lub wskazanie zespołu ds. wsparcia uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych zalecające dostosowanie wymagań do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia realizują program nauczania danej klasy dostosowany do potrzeb i

możliwości ucznia, ograniczony do treści zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

3. Wobec uczniów, którzy posiadają orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, opinię Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej lub wskazanie zespołu ds. wsparcia uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych zalecające dostosowanie wymagań do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia, nauczyciele stosują metody i formy pracy dostosowane do ich możliwości oraz dostosowują wymagania edukacyjne i zasady oceniania.

4. Dostosowując wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów mających trudności w nauce, należy realizować treści zapisane w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

5. Formy możliwych dostosowań, np.

- niewymaganie głośnego czytania przy zaburzonej technice czytania,
- więcej czasu na czytanie tekstów (poleceń, instrukcji), dodatkowe wyjaśnienia,
- pozwalanie na korzystanie z audiobooków czy obowiązkowe poznawanie fragmentów tekstów (przy dłuższych lekturach),
- dzielenie materiału na mniejsze partie,
- wydłużenie czasu na odpowiedź,
- formułowanie jasnych, prostych, precyzyjnych poleceń, pytania dodatkowe, unikanie pytań problemowych,
- zapowiadanie odpowiedzi z wyprzedzeniem,
- uwzględnienie zaburzonej grafomotoryki przy ocenie prac pisemnych,
- zróżnicowanie zadań zadawanych do domu, poleceń w czasie lekcji - zmniejszona ilość, stopień, trudność i obszerność zadań,
- utrwalanie materiału i przygotowywanie do prac klasowych w czasie dodatkowych konsultacji,
- dostosowanie kryteriów oceniania prac pisemnych dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu (dysgrafia, dysleksja), itp.

6. Dostosowania na sprawdzianach i pracach klasowych, np.

- kryteria oceniania prac pisemnych uwzględniające specyficzne trudności w nauce

- wydłużenie czasu pracy

- korzystanie z pomocy dydaktycznych – słowniki.

7. O wyborze metod dostosowania decyduje nauczyciel ze względu na zalecenia zawarte w opiniach i orzeczeniach oraz badane kompetencje polonistyczne.

V WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASACH IV-VIII

1. Cele kształcenia :

Zgodnie z założeniami nowej podstawy programowej głównym celem nauczania języka polskiego w szkole podstawowej jest kształcenie u uczniów umiejętności mówienia, słuchania, pisania i czytania w różnych sytuacjach komunikacyjnych.

Uczeń:

- rozwija umiejętność odbioru dzieł literackich i innych tekstów kultury poprzez rozumienie znaczeń dosłownych i prostych znaczeń przenośnych,
- rozwija umiejętność wypowiedzania się w mowie i w piśmie na tematy poruszane na zajęciach, związane z poznawanymi tekstami kultury i własnymi zainteresowaniami,
- dba o poprawność językową wypowiedzi (w wypowiedziach pisanych również o poprawność ortograficzną i interpunkcyjną),
- rozpoznaje cechy gatunkowe tekstów kultury,
- rozwija zainteresowanie językiem jako składnikiem dziedzictwa kulturowego,

- w kontakcie z dziełami kultury kształtuje swoją hierarchię wartości i wrażliwość, poczucie własnej tożsamości, swoją postawę patriotyczną i obywatelską oraz własne poczucie estetyki,
  - szanuje odmiennosc kultur, przekonań religijnych, poglądów innych osób,
  - przygotowuje się do publicznych wystąpień,
  - rozpoznaje swoje zainteresowania, możliwości, potrzeby językowe i czytelnicze po to, by rozbudzać swoje pasje czytelnicze, rozwijać zdolności i zainteresowania.
- Na lekcjach języka polskiego ważne jest także kształcenie umiejętności ponadprzedmiotowych.

Uczeń powinien:

- kształcić umiejętności negocjowania, formułowania własnych sądów, argumentowania,
- efektywnie współdziałać w zespole poprzez tworzenie wspólnych przedsięwzięć, np. przygotowywanie spektaklu, redagowanie gazetki,
- rozwiązywać problemy,
- planować, organizować i oceniać własne uczenie się,
- posługiwać się technologią informacyjną, np. dyktafonem, programami przydatnymi w pracy dziennikarskiej lub przy tworzeniu prezentacji multimedialnych,
- krytycznie korzystać z zasobów internetu,
- wykorzystywać zdobytą wiedzę w praktyce,
- poszukiwać informacji w różnych źródłach, a następnie porządkować je i poprawnie wykorzystywać do własnych celów.

Zgodnie z założeniami nowej podstawy programowej uczniowie przygotowywani są do udziału w kulturze masowej.

Uczeń :

- kształci umiejętność rozpoznawania cech gatunkowych różnych tekstów kultury,
- rozbudza swoje zainteresowania czytelnicze, filmowe i teatralne,
- wykonuje różnego rodzaju działania twórcze (np. przygotowuje dramę, inscenizację, spektakl teatralny, pisze scenariusze filmowe, tworzy adaptacje, redaguje gazetkę szkolną, reżyseruje film, nagrywa słuchowisko radiowe, projektuje scenografię i kostiumy, tworzy podkłady muzyczne do przedstawień, afisze i plakaty),
- świadomie uczestniczy w wydarzeniach kulturalnych,
- przygotowuje się do samodzielnego korzystania z dóbr kultury: bibliotek, galerii, filharmonii, muzeów, teatrów, kin,
- rozbudza wrażliwość na sztukę poprzez różnorodne działania artystyczne (tworzenie własnych tekstów poetyckich i prozatorskich, np. „story line”, recytację, grę aktorską, działania plastyczne, muzyczne),
- analizuje teksty kultury masowej,
- rozwija wrażliwość estetyczną,
- doskonali umiejętność mądrego i krytycznego odbioru środków masowego przekazu.

Klasa 4:

CZYTANIE

Uczeń:

- sprawnie czyta teksty głośno i cicho,
- czyta ze zrozumieniem teksty literackie i popularnonaukowe,
- wyszukuje w tekście informacje istotne dla zrozumienia treści,
- czyta i wygłasza tekst utworu z odpowiednią artykulacją,
- rozumie polecenia, instrukcje i informacje,
- odnajduje w tekście wskazany fragment,

- rozumie i przetwarza dane z tekstu.

ODBIÓR TEKSTÓW KULTURY

Uczeń:

- wskazuje składniki świata przedstawionego utworu literackiego,
- określa najważniejsze cechy gatunkowe: opowiadania, baśni, legendy, komiksu,
- rozumie ogólny sens utworu literackiego, określa jego temat,
- nazywa własne emocje, wrażenia, refleksje związane z lekturą,
- wyraża własne opinie o oraz charakteryzuje i ocenia postępowanie bohaterów,
- dostrzega różnicę pomiędzy światem przedstawionym a rzeczywistym,
- odróżnia postaci i wydarzenia fantastyczne od realistycznych,
- wyodrębnia główne cechy budowy utworu poetyckiego (wers, strofa),
- odczytuje intencje autora utworu,
- identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi (autora, narratora),
- rozpoznaje środki wyrazu sztuki filmowej, teatralnej i ikonograficznej.

WYPOWIEDŹ USTNA (MÓWIENIE)

Uczeń:

- rozumie, na czym polega proces komunikowania się,
- uważnie słucha mówiącego i stara się rozpoznać intencje i cele jego wypowiedzi,
- rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikowania się (gest, wyraz twarzy, mimika, postawa ciała),
- formułuje logiczne i spójne wypowiedzi na interesujący go temat,
- uzasadnia własne zdanie, posługuje się logicznymi argumentami i przekonuje innych do swoich racji,
- wypowiada się na temat przeczytanych tekstów.

PISANIE

Uczeń:

- tworzy spójne teksty na tematy poruszane na zajęciach – związane z otaczającą rzeczywistością i poznanymi tekstami kultury, przestrzegając zasad poprawności językowej;
  - redaguje poprawnie i ze świadomością celu teksty o charakterze użytkowym (zaproszenie, ogłoszenie, przepis kulinarny, notatka, list prywatny);
  - sporządza plan ramowy
  - tworzy wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie z dialogiem (twórcze i odtwórcze), pamiętnik, opis, przedmiotu, krajobrazu, ogłoszenie, zaproszenie, prosta notatka
  - stosuje w wypowiedzi pisemnej odpowiednią kompozycję i układ graficzny zgodny z wymogami danej formy gatunkowej (w tym wydziela akapity), tworząc własne teksty przestrzega normy ortograficzne i interpunkcyjne, budując zdania stosując właściwe formy wyrazów.

ŚWIADOMOŚĆ JĘZYKOWA

Uczeń:

- zna polski alfabet i wyróżnia samogłoski i spółgłoski
- rozpoznaje w wypowiedziach podstawowe części mowy (rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówek, przyimek, spójnik) i wskazuje różnice między nimi
- poprawnie wskazuje części zdania
- rozpoznaje i rozumie funkcje głównych części zdania (podmiot, orzeczenie)
- rozumie różnice pomiędzy częściami mowy a częściami zdania

- potrafi poprawnie odmieniać wyrazy
- rozpoznaje i stosuje wyrazy pokrewne, bliskoznaczne, przeciwstawne
- rozróżnia zdania pojedyncze nierozwinięte i rozwinięte oraz zdania pojedyncze i złożone
- dostrzega i opisuje związki między wyrazami w zdaniu
- rozróżnia i poprawnie zapisuje zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące.

ORTOGRAFIA I INTERPUNKCJA

Uczeń: pisze poprawnie pod względem ortograficznym, w tym w razie potrzeby wykorzystuje wiedzę o:

- a) wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz w tematach fleksyjnych wyrazów odmiennych (pisze poprawnie wyrazy z u, ó, ż, rz, h, ch, stosując w praktyce poznane reguły ortograficzne),
- b) zapisie „nie” z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami
- d) sposobach pisania nazw własnych i nazw pospolitych, poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, cudzysłowu, dwukropka, nawiasu, znaku wykrzyknika (kończy zdanie kropką, znakiem zapytania lub wykrzyknikiem w zależności od intencji, rozdziela przecinkami jednorodne części wypowiedzi, rozdziela przecinkami zdania złożone, stawia przecinek przed odpowiednim spójnikiem, używa myślnika przy zapisie dialogu, stawia dwukropek przed wyliczeniem, wprowadza cytaty do tekstu, stosując cudzysłowy).

KLASA 5

CZYTANIE

Uczeń:

- czyta ze zrozumieniem teksty literackie i popularnonaukowe,
- wyszukuje w tekście istotne informacje,
- formułuje pytania do tekstu,
- rozumie polecenia, instrukcje, informacje,
- czyta wyraziście (przekazuje intencję tekstu, właściwie akcentuje wyrazy, stosuje odpowiednią intonację),
- czyta tekst z podziałem na role.

ODBIÓR TEKSTÓW KULTURY

Uczeń:

- słucha z uwagą i zrozumieniem,
- wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście (np. prawda /fałsz),
- rozpoznaje intencje i uczucia nadawcy, np. radość, smutek,
- dokonuje selekcji informacji,
- układa informacje od najbardziej szczegółowych do ogólnych,
- odróżnia realizm od fantastyki,
- czyta różnego rodzaju teksty; rozróżnia je ze względu na tematykę i język,
- odróżnia autora od narratora,
- identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi,
- wskazuje w tekście i posługuje się pojęciami: świat przedstawiony, bohater, narrator, proza, poezja, wątek, fikcja literacka,
- identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny, literacki, reklamowy,
- określa temat i główną myśl tekstu,

- wskazuje w utworze poetyckim epitety, porównania, uosobienie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, przenośnie, następnie wyjaśnia ich funkcję,
- określa nastrój utworu, nazywa uczucia, które wywołała w nim lektura utworu,
- identyfikuje bajkę, mit, przysłowie, komiks, baśń,
- odczytuje morał w bajce, objaśnia go,
- wyodrębnia elementy dzieła filmowego i telewizyjnego (scenariusz, reżyseria, ujęcie, gra aktorska),
- świadomie korzysta z zasobów różnych mediów, analizuje ich ofertę,
- odróżnia utwór o tematyce biblijnej od mitologii,
- wyjaśnia funkcję środków stylistycznych w wierszu,
- dostrzega różnicę między instrukcją a przepisem,
- dostrzega uniwersalne wartości tekstów literackich,
- omawia charakterystyczne elementy mitu, bajki, legendy, opowieści biblijnej.

WYPOWIEDŹ USTNA (MÓWIENIE)

Uczeń:

- mówi na temat, prezentuje własne zdanie i uzasadnia je,
- rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikowania się (gest, mimika, postawa ciała),
- bierze udział w dyskusji i przestrzega jej zasad,
- dostosowuje sposób wyrażania się do oficjalnej i nieoficjalnej sytuacji komunikacyjnej oraz do zamierzonego celu,
- operuje w swoich wypowiedziach słownictwem z określonego kręgu tematycznego (np. wakacje, szkoła,)
- potrafi opowiedzieć treść poznanego utworu,
- podejmuje próbę sformułowania argumentów,
- objaśnia znaczenie podstawowych związków frazeologicznych pochodzenia mitologicznego i biblijnego, próbuje włączyć je do swojego języka,
- wygłasza z pamięci wiersze i fragmenty prozy. opowiada o wydarzeniach ze swego życia, redaguje wypowiedź na zadany temat,
- w wypowiedziach odwołuje się do własnych doświadczeń,
- prezentuje przed klasą lekturę dodatkową
- potrafi przeprosić, podziękować, w uprzejmy sposób odmówić,
- formułuje pytania dotyczące omawianego tekstu.

PISANIE

Uczeń:

- redaguje opowiadanie z elementami opisu,
- przekształca dialog w tekst ciągły i tekst ciągły w dialog,
- poprawnie zapisuje dialog i włącza go w spójny tekst (opowiadanie),
- redaguje plan na podstawie opowiadania,
- układa plan szczegółowy – tworzy opowiadanie twórcze i odtwórcze,
- opisuje postaci rzeczywiste i literackie, przedmioty i krajobrazy,
- zdaje relacje z wydarzeń, których był świadkiem lub uczestnikiem,
- oddaje sprawozdawczy charakter wypowiedzi, podając informacje o miejscu, czasie, osobach i przebiegu wydarzeń
- sporządza notatkę w postaci schematu, tabeli, wykresu - buduje zdania pojedyncze i złożone,
- sporządza proste przepisy i instrukcje,

- tworzy zawiadomienie o wskazanych uroczystościach,
- redaguje ogłoszenie, zaproszenie i gratulacje oraz nadaje im odpowiednią formę graficzną,
- przekształca plan ramowy w plan szczegółowy,
- umiejętnie pisze wstęp, rozwinięcie i zakończenie w określonej formie wypowiedzi,
- stosuje narrację pierwszoosobową i trzecioosobową,
- pisze streszczenie na podstawie planu.

ŚWIADOMOŚĆ JĘZYKOWA (NAUKA O JĘZYKU)

Uczeń:

- stosuje formy grzecznościowe w przekazie pisemnym,
- wymienia okoliczności składania życzeń,
- odróżnia list od e-maila,
- prowadzi rozmowę telefoniczną,
- rozpoznaje intencję mówiącego,
- potrafi odmówić,
- wymienia stałe elementy zaproszenia,
- stosuje poprawne formy różnych części mowy,
- potrafi przekształcić zdania na równoważniki zdań i odwrotnie,
- wyodrębnia zdania składowe w zdaniach złożonych,
- rozpoznaje podmiot i orzeczenie w zdaniu,
- potrafi wskazać w zdaniu przydawkę, dopełnienie i okolicznik,
- odróżnia zdanie od równoważnika zdania,
- buduje zdania złożone podrzędnie,
- używa zdań złożonych współrzędnie,
- rozróżnia formy czasu teraźniejszego, przeszłego i przyszłego.

ORTOGRAFIA I INTERPUNKCJA

Uczeń:

- pisze poprawnie wyrazy z u, ó, ż, rz, h, ch, stosując w praktyce poznane reguły ortograficzne,
- potrafi odróżnić głoski dźwięczne od bezdźwięcznych,
- odróżnia głoski ustne od nosowych,
- pisze poprawnie (łącznie lub rozdzielnie) rzeczowniki, przymiotniki, czasowniki, przysłówki z przeczeniem nie,
- poprawnie zapisuje cząstki -bym, -byś, -by z różnymi częściami mowy,
- zna i stosuje zasady pisowni wielką i małą literą rzeczowników oraz przymiotników,
- poprawnie zapisuje wyrazy z ą, ę, om, on, em i en,
- potrafi poprawnie postawić przecinek w zdaniu pojedynczym i złożonym,
- stawia przecinek przed odpowiednim spójnikiem,
- wprowadza cytaty do tekstu, stosując dwukropek i cudzysłów.

KLASA 6: **CZYTANIE**

Uczeń:

- czyta płynnie ze zrozumieniem teksty literackie i popularnonaukowe,
- wskazuje w tekście informacje, przetwarza je i korzysta z nich w określonym celu,
- rozumie polecenia, instrukcje i informacje oraz potrafi przekazać je innym,
- odnajduje w tekście wskazany fragment i potrafi zastosować go w formie cytatu,
- czyta i wygłasza tekst ze świadomością jego budowy i sensu,
- odczytuje teksty użytkowe ze świadomością ich celu,
- rozumie i przetwarza dane z tekstu, tabeli i wykresu,
- wyszukuje informacje i formy wyrazów w słownikach i encyklopediach,
- posługuje się Internetem w celu wyszukiwania i korzystania z informacji.

ODBIÓR TEKSTÓW KULTURY

Uczeń:

- wskazuje elementy świata przedstawionego i rozumie ich rolę w utworze literackim,
- rozumie pojęcie fikcji literackiej,
- odczytuje problemy przedstawione w utworze, komentuje je samodzielnie,
- ocenia i komentuje postępowanie bohaterów,
- rozpoznaje narratora i sposób prowadzenia narracji,
- określa funkcję i właściwości gatunkowe tekstów- nazywa rodzaje powieści,
- rozpoznaje gatunki literackie i podaje ich cechy (baśń, mit, legenda, wiersz, bajka, opowiadanie, powieść),
- dostrzega swoiste cechy języka poetyckiego, rozpoznaje środki stylistyczne,
- wskazuje elementy budowy wiersza (wers, zwrotka, rytm, rym, refren),
- odczytuje intencje autora i przenośny sens utworu,
- rozumie sposób funkcjonowania przekazów medialnych i zna związaną z nimi terminologię,
- rozpoznaje środki wyrazu sztuki filmowej, teatralnej i przekazów ikonicznych.

WYPOWIEDŹ USTNA (MÓWIENIE)

Uczeń:

- wypowiadając się na określony temat buduje zdania poprawne pod względem językowym i adekwatne do celu wypowiedzi,
- formułuje logiczne i spójne wypowiedzi na interesujące go tematy,
- pracując w zespole prowadzi rozmowę na określony temat,
- wyraża własne zdanie i uzasadnia je przy pomocy argumentów,
- wypowiada się na temat przeczytanych tekstów,
- wypowiadając się na różne tematy stosuje urozmaiczone słownictwo odpowiednio do celu wypowiedzi,
- wygłasza z pamięci wiersze podejmując próbę ich interpretacji.

PISANIE

Uczeń:

- redaguje poprawnie i ze świadomością celu teksty o charakterze użytkowym (zaproszenie, ogłoszenie, zawiadomienie, instrukcję, przepis kulinarny, notatkę, list prywatny, oficjalny i interwencyjny),

- potrafi skonstruować plan własnej wypowiedzi,
- tworzy opowiadania ustne i pisemne, włącza w nie dialog i opisy,
- streszcza tekst zachowując jego spójność,
- opisuje stosując właściwe słownictwo (przedmiot, wygląd postaci, dzieło sztuki, krajobraz),
- prezentuje postać stosując słownictwo charakteryzujące człowieka,
- relacjonuje wydarzenia z punktu widzenia uczestnika bądź obserwatora - sprawozdanie
- tworząc własne teksty, przestrzega poznanych norm ortograficznych i interpunkcyjnych;
- wykorzystuje wiedzę o: wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz formach fleksyjnych, różnicach w wymowie i pisowni samogłosek i spółgłosek, pisowni „nie” z różnymi częściami mowy, sposobie pisania nazw własnych,
- buduje zdania poprawnie pod względem językowym, stosuje właściwe formy wyrazów
- poprawnie używa znaków interpunkcyjnych.

ŚWIADOMOŚĆ JĘZYKOWA (NAUKA O JĘZYKU)

Uczeń:

- rozpoznaje rodzaje głosek, właściwie stosuje akcent wyrazowy i intonację,
- zna i świadomie stosuje różne formy części mowy,
- potrafi poprawnie odmieniać wyrazy, zaznacza temat i końcówkę odmienianego wyrazu,
- rozpoznaje wyrazy pokrewne, zna budowę słowotwórczą wyrazu,
- rozróżnia wyrazy bliskoznaczne, wieloznaczne i przeciwstawne, stosuje je we własnych wypowiedziach i poszukuje ich w odpowiednich słownikach,
- rozpoznaje równoważnik zdania, zdanie pojedyncze i złożone potrafi przekształcić zdania na równoważniki zdań i odwrotnie,
- buduje różne rodzaje zdań w zależności od celu wypowiedzi,
- dostrzega i opisuje związki między wyrazami w zdaniu, przedstawia je na wykresie, wyróżniając związek główny i związki poboczne,
- wskazuje poprawnie części zdania, stosuje różne rodzaje podmiotów i orzeczeń,
- rozpoznaje funkcję wyrazów użytych w wypowiedziach(podmiot, orzeczenie, określenia)

ORTOGRAFIA I INTERPUNKCJA

Uczeń:

- pisze poprawnie wyrazy z u, ó, ż, rz, h, ch, stosując w praktyce poznane reguły ortograficzne,
- poprawnie zapisuje wyrazy z ą, ę, om, on, em i en,
- stosuje zgodnie z regułami pisownię małej i wielkiej litery (nazwy własne oraz pisownia tytułów książek i czasopism,
- stosuje zgodnie z regułami pisownię łączną i rozdzielną części bym, byś, by,
- stosuje zgodnie z regułami pisownię łączną i rozdzielną partykuły *nie*,
- stosuje zgodnie z regułami końcówki – ji, -i w dopełniaczu, celowniku, miejscowniku rzeczowników zakończonych na –ja lub –ia,
- zapisuje prawidłowo przedrostki z-, s-, wz-, roz-, bez- oraz zakończenia -dzki, -cki, -dztwo, -ctwo,
- zapisuje prawidłowo wyrażenia przyimkowe oraz przyimki złożone,

- poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, cudzysłowu, dwukropka, nawiasu, znaku wykrzyknika (kończy zdanie kropką, znakiem zapytania lub wykrzyknikiem w zależności od intencji,
- rozdziela przecinkami jednorodne części wypowiedzi, rozdziela przecinkami zdania złożone, stawia przecinek przed odpowiednim spójnikiem, używa myślnika przy zapisie dialogu, stawia dwukropek przed wyliczeniem, wprowadza cytaty do tekstu, stosując cudzysłów).

KLASA 7

NIEDOSTATECZNY

Otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą (nie opanował minimum programowego, co uniemożliwia mu dalsze zdobywanie wiedzy) ponadto nie podejmuje starań w celu uzyskania oceny pozytywnej (nie czyta lektur, nie pisze wypracowań, nie odrabia zadań domowych).

DOPUSZCZAJĄCY

Kształcenie literackie:

- wykazuje się ogólną znajomością fragmentów lektur;
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki, odpowiadając w logiczny sposób na podstawowe pytania dotyczące treści;
- rozpoznaje utwór epicki, liryczny i dramatyczny;
- potrafi wskazać głównego bohatera i najważniejsze wydarzenia w lekturze;
- podejmuje próby redagowania takich form wypowiedzi, jak: opis postaci, przedmiotu, krajobrazu; opowiadanie; charakterystyka; sprawozdanie (recenzja) z lektury filmu, spektaklu, zdarzenia; list prywatny i oficjalny; redaguje: zaproszenie, ogłoszenie, dedykację, streszczenie, plan wydarzeń

Kształcenie językowe:

- rozpoznaje zdanie pojedyncze i złożone;
- zna i określa części zdania pojedynczego;
- potrafi wymienić części mowy;
- odmienia rzeczowniki, czasowniki i przymiotniki;
- zna podstawowe zasady ortograficzne (pisownia rz- ż, ch- h, ó- u, wielka i mała litera); ponadto uczeń podejmuje starania w celu uzyskania oceny pozytywnej.

DOSTATECZNY

Kształcenie literackie:

- wykazuje się ogólną znajomością lektur;
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki, odpowiadając logicznie na większość pytań o jego treść;
- rozpoznaje podstawowe cechy rodzajowe (szczególnie osobę mówiącą w utworze) i wskazuje elementy świata przedstawionego w dziele literackim oraz odróżnia świat realistyczny od fantastycznego;
- umie połączyć tytuł omówionego utworu epickiego, lirycznego i dramatycznego z autorem;
- zna podstawowe środki artystyczne: epitet, porównanie, przenośnię, wyrazy dźwiękonaśladowcze, powtórzenie, wyliczenie;

- redaguje formy wypowiedzi: opis postaci, przedmiotu, krajobrazu; próbuje redagować: opis dzieła sztuki; opowiadanie; charakterystykę, (także charakterystykę porównawczą); sprawozdanie (recenzję) z lektury filmu, spektaklu, zdarzenia; list prywatny i oficjalny; zaproszenie; ogłoszenie; dedykację; streszczenie; plan wydarzeń

Kształcenie językowe:

- rozpoznaje zdanie pojedyncze i złożone;
- potrafi wymienić odmienne i nieodmienne części mowy;
- rozpoznaje w tekście części mowy: rzeczownik, czasownik (strony czasownika), przymiotnik, przysłówki, liczebnik, przyimek, zaimek, spójnik;
- zna zasady odmiany i potrafi odmienić rzeczownik, czasownik, przymiotnik;
- zna i stosuje podstawowe zasady ortograficzne (pisownia rz- ż, ó-u, ch- h, mała i wielka litera).

DOBRY

Kształcenie literackie:

- czyta wszystkie lektury;
- określa temat utworu, wyodrębnia fazy akcji w dziele literackim, analizuje świat przedstawiony, odróżnia fikcję literacką od prawdy historycznej, świat fantastyczny od realistycznego;
- potrafi wskazać wartości uniwersalne omawianych dzieł, dokonywać uogólnień, wnioskować na podstawie przeczytanego tekstu;
- umie wskazać cechy gatunkowe: fraszki, bajki, ballady, przypowieści, noweli, powieści historycznej;
- zna i analizuje środki artystyczne: epitet, porównanie, przenośnię (animizację, personifikację), dźwiękonaśladownictwo, powtórzenie, wyliczenie, apostrofę, alegorię,
- zna pojęcia: akcja, fabuła, wątek, dialog, monolog, didaskalia, kontrast;
- poprawnie redaguje formy wypowiedzi: opis postaci, przedmiotu, krajobrazu, dzieła sztuki; opowiadanie z dialogiem; charakterystykę (w tym porównawczą); sprawozdanie (recenzję) z lektury filmu, spektaklu, zdarzenia; list prywatny i oficjalny; zaproszenie; ogłoszenie; dedykację; streszczenie; plan wydarzeń.

Kształcenie językowe:

- potrafi wymienić odmienne i nieodmienne części mowy;
- rozpoznaje w tekście części mowy: rzeczownik, czasownik (używa konstrukcji czynnej, biernej i zwrotnej), przymiotnik, przysłówki, liczebnik, przyimek, spójnik, zaimek, wykrzyknik, partykułę;
- zna zasady odmiany i potrafi odmienić rzeczownik, czasownik, przymiotnik, liczebnik, zaimek; rozróżnia temat i końcówkę;
- zna i stosuje podstawowe zasady ortograficzne (pisownia rz- ż, ó-u, ch- h, mała i wielka litera, nie z różnymi częściami mowy, -by z czasownikami);
- potrafi korzystać ze słowników: języka polskiego, wyrazów obcych, wyrazów bliskoznacznych, ortograficznego.

BARDZO DOBRY

Kształcenie literackie:

- zna bardzo dobrze wszystkie teksty z kanonu lektur;
- samodzielnie potrafi analizować świat przedstawiony dzieła literackiego ze wskazywaniem faz akcji, odróżnianiem fikcji literackiej od prawdy historycznej, świata fantastycznego od realistycznego, uwzględnieniem cech rodzajowych i gatunkowych dzieła literackiego;

- rozpoznaje odmiany gatunkowe literatury popularnej: powieść lub opowiadanie obyczajowe, przygodowe,
- rozpoznaje czytany utwór jako: przypowieść, balladę, nowelę, hymn, powieść historyczną, dramat;
- wskazuje wartości uniwersalne omawianych dzieł, motywy wspólne dla kilku utworów, dokonuje uogólnień, porównań, wyciąga wnioski na podstawie przeczytanego tekstu, próbuje samodzielnie określać dosłowne i przenośne znaczenie utworów literackich;
- analizuje język artystyczny tekstu, posługując się terminami: epitet, porównanie, przenośnia, personifikacja, onomatopeja, powtórzenie, wyliczenie, apostrofa, alegoria, akcja, fabuła, wątek, dialog, monolog, kontrast, wyraz pokrewny, synonim, pytanie retoryczne, wykrzyknienie, didaskalia, symbol, ironia, archaizm, frazeologizm;
- bezbłędnie redaguje formy wypowiedzi: opis postaci, przedmiotu, krajobrazu, dzieła sztuki; opowiadanie z dialogiem; charakterystykę (w tym porównawczą); sprawozdanie (recenzję) z lektury filmu, spektaklu, zdarzenia; list prywatny i oficjalny; zaproszenie; ogłoszenie; dedykację; streszczenie; plan wydarzeń,
- w tworzeniu samodzielnych tekstów wykorzystuje wiedzę o języku, stosuje związki frazeologiczne oraz środki artystycznego wyrazu.

Kształcenie językowe:

- rozpoznaje w tekście wszystkie części mowy i zna zasady ich odmiany (także osobliwości w odmianie); rozróżnia temat i końcówkę, wskazuje oboczności;
- zna i stosuje podstawowe zasady ortograficzne (pisownia rz- ż, ó-u, ch- h, mała i wielka litera, nie z różnymi częściami mowy) i interpunkcyjne;
- korzysta ze słowników: języka polskiego, wyrazów obcych, wyrazów bliskoznacznych, ortograficznego, frazeologicznego, poprawnej polszczyzny.

CELUJĄCY

Otrzymuje uczeń, który wykazuje szczególne zainteresowania przedmiotem, spełniając kryteria oceny bardzo dobrej, wykracza poza obowiązkowy materiał oraz bierze udział w konkursach, odnosząc znaczące sukcesy. Przy ocenianiu nauczyciel uwzględnia możliwości intelektualne ucznia, wkład pracy i zaangażowanie.

KLASA 8

NIEDOSTATECZNY

Otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą (nie opanował minimum programowego, co uniemożliwia mu dalsze zdobywanie wiedzy) ponadto nie podejmuje starań w celu uzyskania oceny pozytywnej (nie czyta lektur, nie pisze wypracowań, nie odrabia zadań domowych, wykazując lekceważący stosunek do przedmiotu).

DOPUSZCZAJĄCY

Kształcenie literackie:

- wykazuje się ogólną znajomością fragmentów lektur;
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki, odpowiadając w logiczny sposób na pytania o jego treść;
- rozpoznaje podstawowe cechy rodzajowe (szczególnie osobę mówiącą w utworze) i wskazuje elementy świata przedstawionego w dziele literackim oraz odróżnia świat realistyczny od fantastycznego i fikcję literacką od prawdy historycznej;
- umie połączyć tytuł omówionego utworu epickiego i dramatycznego z autorem;
- zna podstawowe środki artystyczne: epitet, porównanie, przenośnię, onomatopeję, powtórzenie, wyliczenie, pytanie retoryczne, wykrzyknienie;

- zna pojęcia: akcja, fabuła, wątek, dialog, monolog, kontrast, wyraz pokrewny, synonim;
- podejmuje próby redagowania takich form wypowiedzi, jak: opis (wszystkie rodzaje); opowiadanie z dialogiem i elementami innych form wypowiedzi; charakterystykę (z elementami rozprawki); redaguje: sprawozdanie (różne rodzaje); rozprawkę; list otwarty, motywacyjny; zaproszenie; ogłoszenie; dedykację; streszczenie; plan wydarzeń; kartkę z pamiętnika/ dziennika; przemówienie; podanie; życiorys, CV; wywiad

Kształcenie językowe:

- rozpoznaje zdanie pojedyncze i złożone, zdanie złożone współrzędne, podrzędne i wielokrotnie złożone;
- próbuje dokonać analizy gramatycznej i logicznej wypowiedzeń.
- dokonuje podziału wyrazu na głoski, litery, sylaby;
- zna podstawowe zasady ortograficzne i interpunkcyjne; ponadto uczeń podejmuje starania w celu uzyskania oceny pozytywnej.

DOSTATECZNY

Kształcenie literackie:

- wykazuje się znajomością lektur;
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki, odpowiadając logicznie na większość pytań o jego treść;
- rozpoznaje podstawowe cechy rodzajowe i gatunkowe, wskazuje elementy świata przedstawionego w dziele literackim oraz odróżnia świat realistyczny od fantastycznego i fikcję literacką od prawdy historycznej;
- umie połączyć tytuł omówionego utworu epickiego i dramatycznego z autorem;
- próbuje wskazać cechy większości gatunków literackich;
- zna podstawowe środki artystyczne: epitet, porównanie, przenośnię, onomatopieję, powtórzenie, wyliczenie, pytanie retoryczne, wykrzyknienie, apostrofę;
- zna i posługuje się pojęciami: akcja, fabuła, wątek, dialog, monolog, kontrast, wyraz pokrewny, synonim, związek frazeologiczny, teza, hipoteza, argument, fakt, opinia, archaizm, neologizm;
- redaguje formy wypowiedzi: opis (wszystkie rodzaje); opowiadanie z dialogiem i elementami innych form wypowiedzi; charakterystykę z elementami rozprawki); sprawozdanie (różne rodzaje); rozprawkę; list otwarty, motywacyjny; zaproszenie; ogłoszenie; dedykację; streszczenie; plan wydarzeń; kartkę z pamiętnika/dziennika; przemówienie; podanie; życiorys, CV; wywiad; próbuje redagować reportaż.

Kształcenie językowe:

- rozpoznaje zdanie pojedyncze i złożone oraz zdanie złożone współrzędnie, podrzędnie i wielokrotnie złożone;
- nazywa rodzaje zdań współrzędnie i podrzędnie złożonych, wykonuje ich wykresy, stosuje zasady interpunkcyjne w zdaniu złożonym;
- próbuje analizować wypowiedzenie wielokrotnie złożone;
- dokonuje podziału wyrazu na głoski, litery oraz dzieli głoski na ustne – nosowe, dźwięczne – bezdźwięczne, twarde-miękkie;
- zna podstawowe zasady akcentowania w języku polskim;
- zna i stosuje zasady ortograficzne i interpunkcyjne;
- potrafi korzystać ze słowników: języka polskiego, wyrazów obcych, wyrazów bliskoznacznych, ortograficznego.

DOBRY

Kształcenie literackie:

- czyta wszystkie lektury;
- samodzielnie potrafi analizować świat przedstawiony dzieła literackiego ze wskazywaniem faz akcji, odróżnianiem fikcji literackiej od prawdy historycznej, świata fantastycznego od realistycznego, uwzględnieniem cech rodzajowych i gatunkowych dzieła literackiego;
- wskazuje wartości uniwersalne omawianych dzieł, motywy wspólne dla kilku utworów, dokonuje uogólnień, porównań, wyciąga wnioski na podstawie przeczytanego tekstu, samodzielnie próbuje określać dosłowne i przenośne znaczenie utworów literackich;
- analizuje treść i język artystyczny tekstu, posługując się terminami: epitet, porównanie, przenośnia, personifikacja, onomatopeja, powtórzenie, wyliczenie, apostrofa, alegoria, akcja, fabuła, wątek, dialog, monolog, kontrast, wyraz pokrewny, synonim, pytanie retoryczne, wykrzyknienie, antyteza, didaskalia, symbol, ironia, neologizm, archaizm, frazeologizm, antonim, gwara, slogan, groteska, komentarz, opinia, fakt, autobiografia, stylizacja, parodia, karykatura, satyra;
- wskazuje cechy gatunków literackich;
- omawia budowę wiersza (stychiczną, stroficzną), rozpoznaje układ i rodzaje rymów, zna i stosuje pojęcia: wiersz wolny, sylabiczny;
- poprawnie redaguje formy wypowiedzi: opis (wszystkie rodzaje); opowiadanie (urozmaicone kompozycyjnie i fabularnie); charakterystykę z elementami rozprawki); sprawozdanie (różne rodzaje); rozprawkę; list otwarty, motywacyjny; zaproszenie; ogłoszenie; dedykację; streszczenie; plan wydarzeń; kartkę z pamiętnika/dziennika; przemówienie; podanie; życiorys CV; wywiad; reportaż,
- w tworzeniu samodzielnych tekstów wykorzystuje wiedzę o języku, stosuje związki frazeologiczne oraz środki artystycznego wyrazu.

Kształcenie językowe:

- rozpoznaje, tworzy i przekształca różne typy wypowiedzi (zdanie pojedyncze, równoważnik zdania, imiesłowowy równoważnik zdania, zdanie złożone współrzędnie i podrzędnie, zdanie wielokrotnie złożone);
- stosuje i przekształca mowę zależną i niezależną;
- dokonuje podziału wyrazu na głoski, litery oraz dzieli głoski na ustne – nosowe, dźwięczne – bezdźwięczne, twarde-miękkie, dostrzega procesy fonetyczne zachodzące w języku;
- zna podstawowe zasady akcentowania w języku polskim;
- zna i stosuje podstawowe zasady ortograficzne i interpunkcyjne;
- korzysta ze słowników: języka polskiego, wyrazów obcych, wyrazów bliskoznacznych, ortograficznego, frazeologicznego, poprawnej polszczyzny.

BARDZO DOBRY

Kształcenie literackie:

- zna bardzo dobrze wszystkie teksty z kanonu lektur;
- samodzielnie potrafi analizować świat przedstawiony dzieła literackiego ze wskazywaniem faz akcji, odróżnianiem fikcji literackiej od prawdy historycznej, świata fantastycznego od realistycznego, uwzględnieniem cech rodzajowych dzieła literackiego;
- wskazuje wartości uniwersalne omawianych dzieł, motywy wspólne dla kilku utworów, dokonuje uogólnień, porównań, wyciąga wnioski na podstawie przeczytanego tekstu, samodzielnie określa dosłowne i przenośne znaczenie utworów literackich;
- rozpoznaje czytany utwór jako: przypowieść, pamiętnik, dziennik, komedię, dramat (gatunek), tragedię, balladę, nowelę, hymn, powieść historyczną;

- rozpoznaje odmiany gatunkowe literatury popularnej: powieść lub opowiadanie obyczajowe, przygodowe, detektywistyczne, fantastycznonaukowe, fantasy;
- analizuje treść i język artystyczny tekstu, posługując się terminami: epitet, porównanie, przenośnia, personifikacja, onomatopeja, powtórzenie, wyliczenie, apostrofa, alegoria, akcja, fabuła, wątek, dialog, monolog, kontrast, wyraz pokrewny, synonim, pytanie retoryczne, wykrzyknienie, antyteza, didaskalia, symbol, ironia, neologizm, archaizm, frazeologizm, groteska, komentarz, opinia, fakt, autobiografia, stylizacja, parodia, karykatura, satyra, parafraza, dygresja, homonim, antonim, gwara, slogan, dialektyzm, peryfrazą;
- omawia budowę wiersza (stychiczną, stroficzną), rozpoznaje układ i rodzaje rymów, zna i stosuje pojęcia : wiersz wolny, sylabiczny, średniówka;
- bezbłędnie redaguje formy wypowiedzi: opis (wszystkie rodzaje); opowiadanie (urozmaicone kompozycyjnie i fabularnie); charakterystykę (z elementami rozprawki); sprawozdanie (różne rodzaje); rozprawkę; list otwarty, motywacyjny; zaproszenie; ogłoszenie; dedykację; streszczenie; plan wydarzeń; kartkę z pamiętnika/ dziennika; przemówienie; podanie; życiorys CV; wywiad; reportaż.
- w tworzeniu samodzielnych tekstów wykorzystuje wiedzę o języku, stosuje związki frazeologiczne oraz środki artystycznego wyrazu, dokonuje stylizacji i parafrazy tekstu.

Kształcenie językowe:

- rozpoznaje, tworzy i przekształca różne typy wypowiedzi (zdanie pojedyncze, równoważnik zdania, imiesłowowy równoważnik zdania, zdanie złożone współrzędnie i podrzędnie, zdanie wielokrotnie złożone);
- stosuje i przekształca mowę zależną i niezależną;
- tworzy i odmienia nazwy miejscowe;
- dokonuje podziału wyrazu na głoski, litery oraz dzieli głoski na ustne – nosowe, dźwięczne – bezdźwięczne, twarde-miękkie, nazywa i analizuje procesy fonetyczne zachodzące w języku;
- zna różnice między wymową a pisownią i potrafi je wykorzystać w praktyce;
- zna i stosuje zasady akcentowania w języku polskim ;
- zna i stosuje podstawowe zasady ortograficzne i interpunkcyjne;
- korzysta ze słowników: języka polskiego, wyrazów obcych, wyrazów bliskoznacznych, ortograficznego, frazeologicznego, poprawnej polszczyzny.

CELUJĄCY

Otrzymuje uczeń, który wykazuje szczególne zainteresowania przedmiotem, spełniając kryteria oceny bardzo dobrej, wykracza poza obowiązkowy materiał oraz bierze udział w konkursach, odnosząc znaczące sukcesy. Przy ocenianiu nauczyciel uwzględnia możliwości intelektualne ucznia, wkład pracy i zaangażowanie.

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH ZE WZGLĘDU NA ORZECZENIA PPP O ZANIŻENIU WYMAGAŃ:

UCZEŃ POTRAFI:

czytanie

- przeczytać tekst ze zrozumieniem,
- przedstawić treść tekstu po jego cichym przeczytaniu, kształcenie językowe i literackie - wskazać elementy świata przedstawionego w utworze,
- rozpoznać rodzaje literackie i niektóre gatunki
- rozumieć pojęcia: strofa, wers, rym,

- wskazać osobę mówiącą w wierszu oraz narratora w utworze epickim, - z pomocą nauczyciela dokonać analizy utworu lirycznego,

pisanie

- ułożyć plan wydarzeń,
- ułożyć opowiadanie odtwórcze i twórcze,
- opisać wygląd przedmiotów i osób, podać ich najważniejsze cechy (elementy charakterystyki),
- zredagować zaproszenie, list prywatny. mówienie i słuchanie
- powiedzieć przeczytany tekst
- wyciągać proste wnioski z przeczytanego tekstu
- próbować formułować argumenty udowadniające jakąś tezę
- wygłosić z pamięci 2 strofy wiersza,

nauka o języku

- rozróżniać części mowy odmienne i nieodmienne,
- odmienić rzeczownik, czasownik, przymiotnik,
- odszukać podmiot, orzeczenie, przy pomocy nauczyciela pozostałe części zdania,
- rozróżniać zdania oznajmujące, pytające, rozkazujące i wykrzyknikowe.

UCZEŃ POTRAFI:

czytanie

- przeczytać tekst ze zrozumieniem i przedstawić jego treść,
- poprawnie przeczytać tekst głośno
- przeczytać i zrozumieć dłuższy utwór literacki kształcenie językowe i literackie
- rozróżniać elementy świata przedstawionego w utworze,
- rozpoznać rodzaje literackie i cechy gatunków: powieści, noweli, tragedii, komedii, pieśni
- rozumieć pojęcia: strofa, wers, rym,
- wskazać osobę mówiącą w wierszu oraz narratora w utworze epickim,
- z pomocą nauczyciela dokonać analizy utworu lirycznego,
- rozróżnić podstawowe środki artystyczne pisanie
- samodzielnie napisać ramowy plan wydarzeń,
- redagować opis, opowiadanie, streszczenie, charakterystykę, zaproszenie, ogłoszenie, list, sprawozdanie,
- umotywić swoje zdanie mówienie i słuchanie
- opowiedzieć przeczytany tekst
- wyciągać wnioski
- określić sens czytanego i słyszanego utworu
- wygłosić z pamięci 2-3 strofy wiersza,

nauka o języku

- rozróżniać części mowy odmienne i nieodmienne, - wskazać w prostych przykładach imiesłowy
- dokonać rozbioru logicznego zdania (proste przykłady)
- rozróżniać zdania pojedyncze i złożone na podstawie liczby orzeczeń,
- rozróżniać zdania oznajmujące, pytające, rozkazujące i wykrzyknikowe rozróżniać zdania złożone współrzędnie i podrzędnie (ich rodzaje),
- znać budowę słowotwórczą prostych wyrazów pochodnych,
- zastosować zasady ortograficzne i interpunkcyjne.

UCZEŃ POTRAFI:

czytanie

- przeczytać tekst poprawnie i ze zrozumieniem, przekazać jego znaczenie dosłowne i przenośne,
- przeczytać i zrozumieć dłuższy utwór literacki
- przeczytać ze zrozumieniem proste instrukcje i artykuły prasowe kształcenie językowe i literackie
- rozróżniać elementy świata przedstawionego w utworze,
- rozpoznać rodzaje literackie i cechy poznanych gatunków,
- rozumieć pojęcia: strofa, wers, rym, rytm,
- identyfikować osobę mówiącą w utworze (podmiot liryczny, narrator)
- dostrzegać w utworze różne postawy bohaterów, charakteryzować ich
- dokonać próby samodzielnej analizy utworu lirycznego, - rozróżnić podstawowe środki artystyczne
- rozróżniać rodzaje słowników i z nich korzystać,

pisanie

- redagować samodzielnie proste wypracowania pisemne (opowiadanie, opis, charakterystyka postaci, list, sprawozdanie),
- umotywić swoje zdanie, formułować argumenty potwierdzające jakąś tezę (elementy rozprawki),
- redagować samodzielnie proste formy pism użytkowych mówienie i słuchanie
- konstruować wypowiedź wielozdaniową,
- opowiedzieć treść utworu literackiego,
- wygłosić z pamięci 2-3 strofy wiersza lub fragment utworu epickiego,

nauka o języku

- rozróżniać części mowy i określić ich formy,
- rozróżniać zdania złożone współrzędnie i podrzędnie,
- narysować wykresy tych zdań,
- rozpoznać i zastosować najbardziej znane frazeologizmy,
- zastosować zasady ortograficzne i interpunkcyjne.

Przy ocenianiu nauczyciel uwzględni możliwości intelektualne ucznia, wkład pracy i zaangażowanie.

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych

Osiągnięcia uczniów sprawdzane są w następujących zakresach: Stylistyczne prace klasowe /wypracowania/ Oceny wpisywane na czerwono: sprawdziany literacko — gramatyczne, gramatyczne i testy czytania ze zrozumieniem, testy ze znajomości lektur.

Oceny wpisywane na niebiesko: sprawdziany ortograficzne.

Oceny wpisywane na zielono: krótkie prace pisemne w zeszycie.

Oceny wpisywane kolorem czarnym: wypowiedzi ustne na określony temat lub krótkie odpowiedzi pisemne, aktywność na lekcji, recytacja poezji i fragmentów prozy.

Inne /np. umiejętność pracy w zespole, redagowanie gazetki szkolnej, samodzielne notatki z lekcji, samodzielne odszukiwanie informacji w różnych źródłach, udział w dyskusji, aktywność/ Oceny wpisywane kolorem czarnym lub niebieskim.

Kryteria oceny wypowiedzi ustnych i pisemnych

Wypowiedzi ustne oceniane są według kryteriów:

- Zgodność z tematem i stopień rozwinięcia.
- Kompozycja (spójna, poprawnie zbudowana wypowiedź).

- Poprawność językowa (bogate słownictwo, związki frazeologiczne, synonimy, poprawne formy gramatyczne, właściwe akcentowanie).
- Tempo mówienia (wypowiedź płynna, odpowiednia intonacja).

Kryteria oceny prac pisemnych:

1. Treść
  - a) zrozumienie polecenia
  - b) zgodność z tematem
  - c) ciekawy pomysł
  - d) rozwinięcie tematu (w ramach określonej koncepcji jego ujęcia realizowanej przez ucznia)
  - e) trafny i celowy dobór przykładów.
2. Kompozycja
  - a) budowa pracy spełnia wymogi wybranej formy wypowiedzi
  - b) tekst spójny i logicznie zbudowany.
3. Język
  - a) bogactwo słownictwa
  - b) poprawnie budowane i zróżnicowane składniowo zdania
  - c) poprawność fleksyjna
  - d) styl adekwatny do formy wypowiedzi.
4. Ortografia i interpunkcja
5. Zapis
  - a) pismo (czytelność, wielkość liter)
  - b) akapity,
  - c) margines,
  - d) tytuł.

Zasady poprawiania ocen cząstkowych:

Uczeń może poprawić każdą ocenę wpisaną na czerwono, jeżeli w terminie nieprzekraczającym 2 tygodni przygotuje się do napisania pracy i zgłosi chęć poprawy nauczycielowi. Nauczyciel ustali dzień i godzinę dodatkowego, pozalekcyjnego spotkania. Po upływie dwóch tygodni możliwość taka wygasa. Poprawa będzie obejmowała przede wszystkim te zagadnienia, których uczeń poprzednio nie opanował.

Zasady sprawdzania i oceniania osiągnięć ucznia w przypadku jego dłuższej nieobecności

Uczeń, który z uzasadnionych powodów nie był obecny w szkole przez dłuższy czas, ustala z nauczycielem termin /nie dłuższy niż miesiąc i nie krótszy niż dwa tygodnie/ uzupełnienia zaległości, przedstawienia prac pisemnych i napisania sprawdzianów.

Waga poszczególnych ocen cząstkowych i ich wpływ na ocenę klasyfikacyjną

Ocena semestralna i końcowa będzie stanowić wypadkową wszystkich średnich ocen, jednakże zadecydują o niej przede wszystkim stopnie zaznaczone kolorem czerwonym, obrazujące poziom językowych, literackich i kulturalnych sprawności ucznia.

Zasady udostępniania do wglądu uczniom i ich rodzicom /opiekunom prawnym/ sprawdzonych i ocenionych pisemnych prac kontrolnych.

W trakcie poprawy każdej pracy klasowej uczeń otrzymuje swój sprawdzian do wglądu. Rodzice mogą przejrzeć prace dziecka podczas spotkania z nauczycielem przedmiotu w trakcie zebrań lub w czasie indywidualnej konsultacji.

UMOWA MIĘDZY NAUCZYCIELEM A UCZNIAMI DOTYCZĄCA SPOSOBU OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASIE IV -VIII

Ocena pracy ucznia i jego postępów w nauce jest ciągła, systematyczna i zróżnicowana.

Przedmiotem oceny w klasie szkoły podstawowej są:

- pisemne prace domowe obejmujące formy wypowiedzi przewidziane w podstawie programowej,
- pisemne prace klasowe (wypracowania oraz prace z nauki o języku) – 3 w ciągu semestru;
- sprawdziany, testy, kartkówki:
  - a) z czytania ze zrozumieniem;
  - b) ze znajomości lektur;
  - c) gramatyczno – ortograficzne, dyktanda;
  - d) wypowiedzi ustne na określony temat;
  - e) recytacja poezji i fragmentów prozy;
  - f) udział w dyskusji, praca w grupie, praca metodą projektu;
  - g) samodzielne notatki z lekcji;
  - h) samodzielne wyszukiwanie informacji w różnych źródłach;
  - i) przygotowanie do lekcji.

Uczeń ma prawo do pięciokrotnego nieodrobienia pracy domowej w wyznaczonym terminie w ciągu semestru pod warunkiem zgłoszenia tego faktu przed lekcją.

Prace klasowe są obowiązkowe i zapowiedziane są co najmniej tydzień wcześniej oraz omówiony jest ich zakres, oraz kryteria oceniania. Unikanie prac klasowych może skutkować obniżeniem oceny śródrocznej lub rocznej.

W przypadku stwierdzenia niesamodzielnego wykonania pracy (np. ściąganie na pracy klasowej, sprawdzianie lub kartkówce itp.) uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

Uczeń ma możliwość poprawy oceny niedostatecznej z pisemnej pracy domowej (wypracowania), pracy klasowej z literatury, pracy klasowej z nauki o języku, testu, sprawdzianu w ciągu dwóch tygodni. Kartkówki nie podlegają poprawie.

Jeżeli uczeń opuścił pracę klasową z przyczyn losowych, to musi ją napisać w ciągu dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły. Poprawę może pisać tylko jeden raz.

W razie nieobecności ucznia na lekcji jest on zobowiązany do uzupełnienia notatek oraz zadanej pracy domowej w ciągu trzech dni po powrocie do szkoły.

Za nieodrobione prace pisemne zadane z co najmniej trzydniowym wyprzedzeniem oraz nieprzygotowanie się do recytacji, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną a nie minus.

Nauczyciele uwzględniają pisemne usprawiedliwienia rodziców dotyczące nieprzygotowania ucznia do lekcji.

Nie ma możliwości poprawienia ocen na tydzień przed radą klasyfikacyjną.

Śródroczną i roczną ocenę z języka polskiego nauczyciel oblicza za pomocą średniej ważonej po przeprowadzeniu analizy indywidualnych osiągnięć i postaw ucznia z uwzględnieniem roli obliczonych średnich, wymienionych niżej, a stanowiących punkt wyjścia dla tej analizy.

1,00 – 1,60 ocena niedostateczna

1,61 – 2,60 ocena dopuszczająca

2,61 – 3,60 ocena dostateczna

3,61 – 4,54 ocena dobra

4,55 – 5,50 ocena bardzo dobra

5,51 – 6,00 ocena celująca

Szczegółowe kryteria oceniania zawarte są w załączniku nr 3 do Statutu Szkoły Podstawowej nr 2 im. Józefa Piłsudskiego w Sierakowicach (oceny wewnątrzszkolne).

Informacje dostępne są na stronie internetowej szkoły: sp2.sierakowice@gmail.com.

W przypadku zdalnego nauczania obowiązują zasady pracy z uczniem umieszczone w PSO.

UMOWA MIĘDZY NAUCZYCIELEM A UCZNIAMI DOTYCZĄCA SPOSOBU OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

Ocena pracy ucznia i jego postępów w nauce jest ciągła, systematyczna i zróżnicowana. Przedmiotem oceny w klasie szkoły podstawowej są:

- pisemne prace klasowe obejmujące formy wypowiedzi przewidziane w podstawie programowej oraz prace z nauki o języku – 3 w ciągu semestru;
- sprawdziany, testy, kartkówki:
  - a) z czytania ze zrozumieniem;
  - b) ze znajomości lektur;
  - c) gramatyczno – ortograficzne, dyktanda;
- wypowiedzi ustne na określony temat;
- recytacja poezji i fragmentów prozy;
- udział w dyskusji, praca w grupie, praca metodą projektu;
- samodzielne notatki z lekcji;
- samodzielne wyszukiwanie informacji w różnych źródłach;
- przygotowanie do lekcji;

Uczeń ma prawo do pięciokrotnego nieprzygotowania się do lekcji w wyznaczonym terminie w ciągu semestru, pod warunkiem zgłoszenia tego faktu przed lekcją.

Prace domowe są obowiązkowe.

Prace klasowe są obowiązkowe i zapowiedziane co najmniej tydzień wcześniej oraz omówiony jest ich zakres, oraz kryteria oceniania.

W przypadku stwierdzenia niesamodzielnego wykonania pracy (np. ściąganie na pracy klasowej, sprawdzianie lub kartkówce itp.) uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

Uczeń ma możliwość poprawy oceny niedostatecznej z pisemnej pracy domowej, pracy klasowej z literatury, pracy klasowej z nauki o języku, testu, sprawdzianu w ciągu dwóch tygodni. Kartkówki nie podlegają poprawie.

Jeżeli uczeń opuścił pracę klasową z przyczyn losowych, to musi ją napisać w ciągu dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły. Poprawę może pisać tylko jeden raz.

W razie nieobecności ucznia na lekcji jest on zobowiązany do uzupełnienia notatek oraz zadanej pracy domowej w ciągu trzech dni po powrocie do szkoły.

Za nieodrobione prace pisemne zadane z co najmniej trzydniowym wyprzedzeniem oraz nieprzygotowanie się do recytacji uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną a nie minus.

Nauczyciele uwzględniają pisemne usprawiedliwienia rodziców dotyczące nieprzygotowania ucznia do lekcji.

Nie ma możliwości poprawienia ocen na tydzień przed radą klasyfikacyjną.

Szczegółowe kryteria oceniania zawarte są w załączniku nr 3 do Statutu Szkoły Podstawowej nr 2 im. Józefa Piłsudskiego w Sierakowicach (ocenie wewnętrznej).

Informacje dostępne są na stronie internetowej szkoły: sp2.sierakowice@gmail.com.

W przypadku zdalnego nauczania obowiązują zasady pracy z uczniem umieszczone w PSO.